

תרגיל בית 6

1. יהי $G = (V, E)$ גרף d -רגולרי עם n קודקודים. הוכיחו כי קיים ב- G זיווג בגודל לפחות $\frac{n}{4}$.
 רמז: השתמשו בצביעה "חוקית" של צלעות הגרף, כאשר בצביעה כזו כל שתי צלעות עם קודקוד משותף צבועות בצבעים שונים.

פתרון:

גרף G הינו d -רגולרי ולכן ממשפט הדרגות יש בו $|E| = \frac{dn}{2}$ צלעות. יש צביעה חוקית של הצלעות בגרף ב- $(2d - 1)$ צבעים (כלומר, ניתן לצבוע את צלעות הגרף כך שאין שתי צלעות עם קודקוד משותף באותו צבע), מפני שלכל צלע יש $2(d - 1)$ צלעות עם קודקוד משותף. $d - 1$ מכל קודקוד קצה שלה. לכן, קיימת קבוצת צלעות בגודל לפחות $\frac{dn}{4} = \frac{dn}{2(2d-1)} \geq \frac{dn}{4d-2} \geq \frac{dn}{4d} = \frac{n}{4}$ אשר צבועות באותו הצבע בצביעת צלעות חוקית. מהגדרת צביעת צלעות חוקית אין לצלעות אלו קודקודי קצה משותפים ולכן הן מהוות זיווג.

2. הוכיחו כי בכל צביעה של צלעות K_6 באדום ובכחול יש:

א. לכל היותר 18 משולשים דו-צבעיים

ב. לפחות 2 משולשים חד-צבעיים

(הדרכה: הגדירו זווית דו-צבעית כזוג צלעות בצבעים שונים שיש להן קודקוד משותף. חשבו את מספר הזוויות הדו-צבעיות המקסימלי שיכול להיות בגרף. לאחר מכן בעזרת מספר הזוויות הדו-צבעיות בגרף ספרו את מספר המשולשים הדו-צבעיים בגרף).

פתרון:

א. נגדיר זווית דו-צבעית כזוג צלעות בצבעים שונים שיש להן קודקוד משותף. עבור קודקוד מסוים v בגרף K_6 , נסמן ב- b את מספר הצלעות הכחולות שיוצאות מ- v , ונסמן ב- r את מספר הצלעות האדומות שיוצאות ממנו. הקודקוד v הינו הקודקוד האמצעי ב- $b \cdot r$ זוויות דו-צבעיות. מכיוון שיש ב- K_6 6 קודקודים, מתקיים $r + b = 5$ ולכן $b \cdot r \leq 6$. מתוך כך, עבור כל 6 קודקודי הגרף יש לכל היותר 36 זוויות דו-צבעיות. נשים לב כי בכל משולש דו-צבעי, יש בדיוק שתי זוויות דו-צבעיות, וכל זווית דו-צבעית שייכת בדיוק למשולש דו-צבעי אחד. לכן יש בגרף לכל היותר 18 משולשים דו-צבעיים.

ב. משום שבגרף כולו יש $\binom{6}{3} = 20$ משולשים, לפחות שניים מהם חד-צבעיים.

3. מניחים מטבעות על לוח שח (כלומר לוח משבצות בגודל 8×8), כך שבכל שורה ובכל עמודה יש בדיוק 4 מטבעות.

הוכיחו כי ניתן לבחור 8 מטבעות, כך שאין 2 מתוכן שנמצאות באותה שורה או באותה עמודה.

פתרון:

נדמה את הבעיה לגרף כך שכל קודקוד מייצג עמודה או טור, ובין שני קודקודים קיימת צלע אם ורק אם יש מטבע על המשבצת המשותפת ביניהם.

יהי גרף דו צדדי $G = (V_1 \cup V_2, E)$, כך ש- $|V_1| = |V_2| = 8$ והצלעות ב- E מתקיימות בהתאם ללוח כמתואר לעיל. נראה שקיים זיווג מושלם בגרף ע"י משפט Hall.

תהי $S \subseteq V_1$ כך ש- $|S| = k$, ונוכיח ש- $|\Gamma(S)| \geq k$. אם $k \leq 4$ אז מכיוון שלכל קודקוד יש בדיוק 4 שכנים מתחייב ש- $|\Gamma(S)| \geq k$. אחרת, אם $k > 4$, נניח בשלילה ש- $|\Gamma(S)| < k$, מכיוון שהמספר הכולל של

צלעות הסמוכות לקודקודי S הוא $4k$ מתחייב שיהיה שכן אחד שישלחו אליו $4 > \frac{4k}{|\Gamma(S)|}$ צלעות. לפיכך יש טור שבו יש יותר מ-4 מטבעות וזו סתירה.

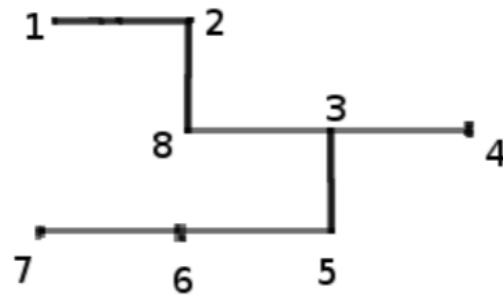
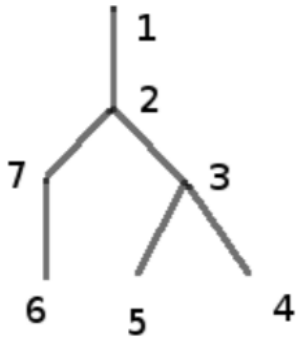
4. הוכיחו כי $R(4,4) \leq 18$

פתרון:

יהיה $G = (V, E)$ גרף K_{18} שצלעותיו צבועות בכחול ובאדום ויהי $v \in V$. לפי עקרון שובך היונים ל- v יש לפחות 9 שכנים כחולים או לפחות 9 שכנים אדומים. מאחר ו- $R(4,4)$ הוא סימטרי נניח בלי הגבלת הכלליות של- v יש 9 שכנים אדומים. מאחר וידוע ש- $R(4,3) = 9$, בגרף המושרה על השכנים של v יש או K_4 כחול או K_3 אדום, שביחד עם v יוצרים K_4 אדום.

5.

א. חשבו את קוד פרופר של העצים הבאים:

ב. ציירו את העצים המתאימים לסדרות הבאות:

- 1,2,3,4,4,5
- 6,6,6,3,4

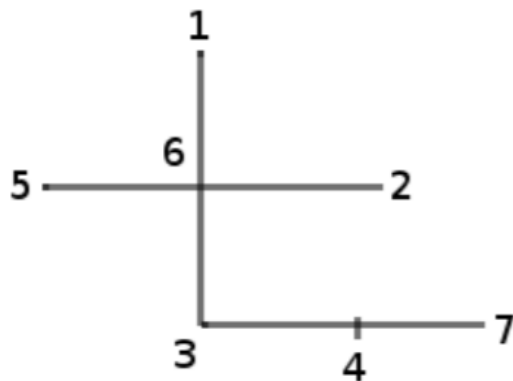
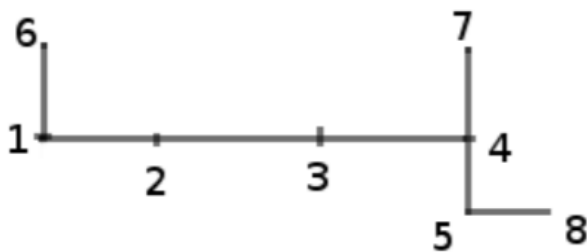
פתרון:

א.

- 2,8,3,6,5,3

- 2,3,3,2,7

ב.

6. תהי $V = \{1, 2, 3, \dots, n\}$ קבוצה של קודקודים כך ש- $n > 5$. כמה עצים מתויגים ישנם מעל V כך שהקודקודים 1, 2, 3 הם עלים ואורך המסלול הקצר ביותר בין כל שניים מהם גדול ממש מ-2?

פתרון:

תחילה נבחין שאם אורך המסלול הקצר ביותר בין כל זוג קודקודים הינו לפחות 3 אז אין לשני קודקודים שכן משותף.

ממשפט קיילי, מספר העצים המתויגים על הקודקודים $\{4, \dots, n\}$ הוא $(n-3)^{n-5}$. כעת כדי להשלים לעץ מתויג שבו הקודקודים 1, 2, 3 הם עלים אנו צריכים לחבר אותם לקודקודים כלשהם, כאשר הקודקודים חייבים להיות שונים (אחרת המסלול יהיה באורך 2).

ישנן $n-3$ אפשרויות לקודקוד הראשון (כלומר 1), $n-4$ לקודקוד השני ו- $n-5$ לקודקוד השלישי ולכן בסה"כ:

$$(n-3)^{n-5}(n-3)(n-4)(n-5)$$

7. א. בכמה מהעצים על הקודקודים המתויגים $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ הקודקוד 6 הוא עלה?
 ב. בכמה מהעצים על הקודקודים המתויגים $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ הקודקוד 6 הוא עלה וישנה הצלע $\{1, 2\}$

פתרון:

א. עלה הוא קודקוד שאינו מופיע בקוד פרופר. לכן קוד פרופר של עץ על הקודקודים המתויגים $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ בו 6 הוא עלה, יהיה באורך 4 ומעל הספרות 1, 2, 3, 4, 5. כלומר בסה"כ 5^4 אפשרויות.

ב. כל עץ על הקודקודים המתויגים $\{1,2,3,4,5,6\}$ בו 6 הוא עלה שקול לעץ מסוים על הקודקודים המתויגים $\{1,2,3,4,5\}$ בתוספת צלע מקודקוד כלשהו ל-6.

נחשב את מספר העצים על הקודקודים המתויגים $\{1,2,3,4,5\}$ שיש בהם את הצלע $\{1,2\}$: מספר העצים המתויגים על קודקודים אלו לפי משפט קיילי הוא 5^3 . בכל עץ יהיו 4 צלעות, לכן סה"כ בכל העצים על קודקודים אלו יהיו $4 \cdot 5^3$ צלעות. הצלע $\{1,2\}$ משתתפת במספר עצים זהה לכל צלע אחרת, וישנן $\binom{5}{2} = 10$ צלעות אפשרויות. לכן מספר העצים על הקודקודים המתויגים $\{1,2,3,4,5\}$ שיש בהם את הצלע $\{1,2\}$ הוא $\frac{5^3 \cdot 4}{10} = 50$. לכל עץ כזה יש 5 אפשרויות להוספת 6 בתור עלה, לכן סה"כ 250 עצים.